

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **D. K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 3. 2014, č. j. 58 A 23/2013 – 26,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 3. 2014, č. j. 58 A 23/2013 – 26, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 3. 2013, č. j. MSK 33396/2013, sp. zn. DSH/7438/2013/Blá 067.1 V10, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Třinec (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 2. 1. 2013, č. j. MěÚT/00267/2013, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se žalobce dle správního orgánu prvního stupně dopustil tím, že dne 24. 6. 2012 v 10:25 hodin, v obci Třinec, místní části Kanská, na silnici II/468, poblíž nádraží ČD, v provozu na pozemních komunikacích při řízení motorového vozidla Mercedes Benz Vito, registrační značky X, ve směru jízdy od obce Český Těšín na obec Třinec, překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem v obci na 50 km/h o 20 km/h a více, když mu policista silničním radarovým rychloměrem MicroDigiCam LTI naměřil rychlost 76 km/h, která po odečtení přípustné odchylky předmětného měřicího zařízení (do 100 km/h \pm 3 km/h) činila 73 km/h. Správní orgán prvního stupně za tento přestupek žalobci podle § 11 odst. 1 písm. b), c), § 12 odst. 1 zákona

č. 200/1990 Sb., o přestupcích a § 125c odst. 4 písm. e) a § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu uložil pokutu ve výši 2.500 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na jeden měsíc, s účinností ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí a dále mu podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a § 1 odst. 1 vyhlášky č. 231/1996 Sb. uložil povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí nepřisvědčil odvolacím námitkám žalobce. Správní orgán prvního stupně podle žalovaného postupoval v řízení v souladu se zákonem, když věc bez přítomnosti žalobce projednal u ústního jednání dne 2. 1. 2013 a následně téhož dne vydal rozhodnutí. I v případě, kdy by správní orgán prvního stupně shledal e-mailové omluvy žalobce ze dne 4. 1. 2013 a 7. 1. 2013 (písemně doložené až dne 8. 1. 2013), týkající se jeho neúčasti na jednání dne 2. 1. 2013 řádné, nemohl již své rozhodnutí zrušit. Žalovaný navíc uvedené omluvy vyhodnotil jako nedůvodné a nepodané bezodkladně. Žalobcem doložený výměnný list – poukaz ze dne 4. 1. 2013 totiž podle žalovaného neprokazuje, že se žalobce nemohl omluvit již dříve. Žalovaný vycházel z toho, že lékař vystavující poukaz mohl přihlížet pouze ke zdravotnímu stavu žalobce v okamžiku, kdy ho žalobce navštívil, tj. dne, kdy vystavil poukaz. Žádný doklad, že se nemohl omluvit nejpozději k termínu ústního jednání, však žalobcem předložen nebyl. Horečky, jako důvod zmeškání omluvy plynou pouze z vyjádření žalobce v omluvě ze dne 4. 1. 2013. Tvrzení žalobce, že od 28. 12. 2012 měl horečnaté stavy a zánět průdušek zůstává bez lékařského potvrzení pouze tvrzením. Překážka pro neomluvení se bezodkladně z ústního jednání nevyplývá ani ze zprávy neurologa ze dne 4. 1. 2013, v níž není ani zmínka o horečkách, které by bránily žalobci se omluvit.

[3] K námitce žalobce, že předvolání k ústnímu jednání pro něj bylo kvůli uvedení více termínů hůře pochopitelné a správní orgán prvního stupně využil jeho nepozornosti, žalovaný uvedl, že stejné předvolání jen s jinými termíny ústních jednání žalobce již předtím jednou obdržel a řádnými omluvami reagoval na každý termín nařízeného ústního jednání. Žalovaný tak tomuto tvrzení žalobce neuvěřil. V této souvislosti žalovaný poukázal na skutečnost, že ve všech předvoláních byl žalobce řádně poučen, že nedostaví-li se k ústnímu jednání bez řádné omluvy, může být přestupek projednán v jeho nepřítomnosti. Práva seznámit se s důkazy a vyjádřit se k nim se žalobce vzdal svou neúčastí při ústním jednání, z něhož se neomluvil. Žalovaný byl rovněž poučen o možnosti zvolit si k zastupování zmocněnce. Správní orgán prvního stupně tak po projednání přestupku dne 2. 1. 2013 mohl rozhodnutí vydat, aniž by činil další kroky vůči žalobci.

[4] K žádosti žalobce o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 4 správního řádu, která byla součástí textu podaného odvolání, žalovaný uvedl, že žalobce neoznačil konkrétně, jaký zmeškaný úkon mu má být prominut, přičemž s podáním žádosti nebyl spojen žádný úkon. Žalovaný poté, co přezkoumal zákonnost průběhu celého řízení před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neshledal žádný zmeškaný úkon, který by nebyl zaviněn samotným žalobcem. Žalovaný dále dospěl k závěru, že neexistují žádné důvodné pochybnosti, že se žalobce přestupku dopustil.

[5] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítal, že správní orgán prvního stupně věc projednal v jeho nepřítomnosti podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. V této souvislosti žalobce poukázal na skutečnost, že ústní jednání bylo stanoveno na den 2. 1. 2013 a jeho náhradní termíny byly stanoveny na dny 4. 1., 7. 1. a 9. 1. 2013. Žalobce dle svého tvrzení tyto termíny pochopil tak, že se může jednání zúčastnit v kterémkoliv z nich. Vzhledem k tomu, že žalobce datum 2. 1. 2013 přehlédl, požádal správní orgán prvního stupně, aby mu s ohledem na jeho zdravotní stav prominul zmeškání úkonu. V této souvislosti žalobce

pokračování

vedl, že pokaždé správnímu orgánu zaslal před nařízeným termínem jednání omluvu z důvodu své pracovní neschopnosti. Ve svém odvolání vysvětlil, proč tak neučinil před jednáním nařízeným na den 2. 1. 2013. Za důležité žalobce označil, že již od počátku řízení byl dlouhodobě nemocen a nebyl schopen se ústního jednání zúčastnit, tudíž předpokládal, že když správnímu orgánu prvního stupně dne 4. 1. 2013 zaslal neukončené rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, tak měl dovodit, že jeho pracovní neschopnost nadále trvá a trvala i před 2. 1. 2013. Žalobce vyjádřil nesouhlas se závěrem žalovaného, že neuvedl konkrétně, jaký zmeškaný úkon mu má být prominut, neboť v odvolání uvedl, že žádá o prominutí neúčasti u jednání konaného dne 2. 1. 2013, ke kterému se nedostavil, ani se z něj řádně předem neomluvil. Žalobce dále argumentoval tím, že v žádném případě se neodmítl ústního jednání zúčastnit a vždy se správnímu orgánu předem omluvil, kromě jednání, které bylo nařízené na den 2. 1. 2013. Přesto správní orgán prvního stupně rozhodl v jeho nepřítomnosti, v důsledku čehož bylo žalobci odepráno právo zúčastnit se řízení a obhajovat se. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a uložil žalovanému nahradit žalobci náklady řízení.

[6] Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 31. 3. 2014, č. j. 58 A 23/2013 – 26, rozhodnutí žalovaného zrušil, věc mu vrátil k dalšímu řízení a uložil mu zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3.000 Kč do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku. K námitce žalobce týkající se projednání věci v jeho nepřítomnosti, krajský soud uvedl, že žalobce byl opakovaně předvoláván k ústnímu jednání a opakovaně se omlouval vždy z důvodu pracovní neschopnosti, kterou dokládal II. dílem rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vystavené neurologem MUDr. S. dne 22. 8. 2012. Správní orgán prvního stupně tyto omluvy nejdříve akceptoval, aniž by na výše uvedeném opakovaně předkládaném rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti byl stanoven jakýkoli termín kontroly. Podle krajského soudu tak uvedené rozhodnutí o pracovní neschopnosti po 22. 8. 2012 vůbec nepotvrzovalo neschopnost žalobce dostavit se k jednání. Teprve dne 10. 12. 2012 vznesl správní orgán prvního stupně sám dotaz na uvedeného lékaře ohledně platnosti rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, přičemž z odpovědi je zřejmé, že žalobce u něj nebyl od 10. 9. 2012. Žalobce tedy podle krajského soudu důvěryhodným způsobem neprokázal omluvu již k jednání konanému dne 21. 9. 2012 a správní orgán se k němu choval velkoryse, jestliže jeho omluvy po tomto datu akceptoval. Posledním předvoláním k ústnímu jednání ze dne 10. 12. 2012, doručeným žalobci dne 27. 12. 2012, byl stanoven termín na 2. 1. 2013 a pro případ řádné a včasné omluvy žalobce pak byly stanoveny další termíny ústního jednání na dny 4. 1., 7. 1. a 9. 1. 2013. Do dne 2. 1. 2013 se žalobce z jednání neomluvil. Teprve dne 4. 1. 2013 žalobce zaslal správnímu orgánu e-mailem omluvku včetně lékařských nálezů neurologa MUDr. S. ze dne 19. 12. 2012, podle kterého byla ukončena rehabilitace, bolesti přetrvávají s doporučením individuální rehabilitace a analgetika podle potřeby a ze dne 4. 1. 2013, podle kterého od 3. 1. 2013 došlo k zvýraznění bolestí bederní páteře s doporučením suchého tepla a klidového režimu. Žalobce dále správnímu orgánu zaslal nález praktického lékaře MUDr. P. ze dne 4. 1. 2013 o léčení zánětu průdušek s teplotami od 2. 1. 2013. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že správní orgán prvního stupně nepochybil, jestliže dne 2. 1. 2013 věc projednal a rozhodl bez přítomnosti žalobce. Žalobce se totiž k tomuto jednání nedostavil, ač byl řádně předvolán a před jednáním se neomluvil.

[11] K námitce žalobce týkající se jeho návrhu na navrácení v předešlý stav, krajský soud uvedl, že žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal odvolání, jehož součástí je i žádost o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 4 správního řádu. Dne 27. 2. 2013 správní orgán prvního stupně předložil odvolání žalovanému, aniž by se touto žádostí zabýval. S ohledem na § 41 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, však byl podle krajského soudu správní orgán prvního stupně povinen o žádosti rozhodnout. Krajský soud dospěl

k závěru, že přestože žádost o prominutí zmeškání úkonu byla součástí odvolání, pak s ohledem na to, že byla podána u správního orgánu prvního stupně, tedy v době před předložením spisu žalovaného, byl správní orgán prvního stupně povinen o této žádosti rozhodnout. Proti usnesení o prominutí zmeškání úkonu lze podat odvolání. Postupem správních orgánů, kdy žalovaný se s návrhem žalobce vypořádal toliko v odůvodnění svého rozhodnutí, byl žalobce podle krajského soudu zkrácen na právu podat odvolání proti rozhodnutí v případě nevyhovění jeho návrhu na prominutí zmeškání úkonu.

[7] Proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že z kontextu odvolání žalobce plyne, že neobsahuje žádost o navrácení v předešlý stav, a to i přesto, že je v něm výslovně odkázáno na § 41 odst. 4 správního řádu. Z pouhého odkazu na příslušné zákonné ustanovení či jeho citaci totiž nelze dovozovat, že jde o žádost podle tohoto ustanovení, když obsah podání tomu neodpovídá. Žalobce totiž brojil proti tomu, že jeho omluva z účasti na jednání nebyla uznána jako náležitá ve smyslu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a přestupek byl dne 2. 1. 2013 projednán v jeho nepřítomnosti. Žádal tedy žalovaného, aby jeho omluvu vyhodnotil jako náležitou a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně z tohoto důvodu zrušil. Žalobce sice v této větě, kterou krajský soud posoudil jako žádost o navrácení v předešlý stav uvedl, že překážkou byly jeho závažné zdravotní důvody, avšak ve stejném podání předtím uvedl, že tyto zdravotní důvody nastaly dne 4. 1. 2013, tedy až po dni 2. 1. 2013, kdy proběhlo ústní jednání. Tvrzené zdravotní důvody tedy evidentně nemohly být překážkou pro dostavení se k ústnímu jednání, jelikož nastaly až po jeho skončení. Současně nemohly být ani překážkou pro učinění dodatečné omluvy, neboť žalobce byl dne 4. 1. 2013 schopen učinit alespoň neformální omluvu, a předtím sám uvedl, že termín 2. 1. 2013 v předvolání přehlédl.

[8] Stejně jako již v odůvodnění svého rozhodnutí stěžovatel uvedl, že žalobce vůbec neoznačil úkon, který by mu měl být prominut. Správní orgán přitom není povinen za účastníka řízení domýšlet, o jaký úkon mu šlo. Vzhledem k tomu, že v řízení o přestupku se neuplatní koncentrace řízení, nedovede si stěžovatel představit takový úkon, který by účastník musel učinit nejpozději při ústním jednání a nemohl jej provést v odvolacím řízení. Krajský soud ostatně ani neuvádí, o zmeškání jakého úkonu žalobce žádal. Samo ústní jednání přitom není „úkonem“, jehož zmeškání lze prominout. Pokud snad tímto úkonem měla být omluva z ústního jednání, pak ta není vázána na určitou lhůtu, nýbrž na lhůtu neurčitou, která se odvíjí od okolností konkrétní situace, přičemž posouzení včasnosti omluvy provádí správní orgán z úřední povinnosti s přihlédnutím k důvodům omluvy, aniž by o to účastník musel výslovně žádat. Projednání přestupku v nepřítomnosti obviněného je vadou řízení, k níž odvolací správní orgán přihlíží z úřední povinnosti. Žalobce však s požádáním o prominutí úkonu žádný úkon nespojil. Podle § 41 odst. 2 správního řádu je však třeba s požádáním o prominutí úkonu spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Podle stěžovatele tak správní orgán neměl zákonnou povinnost se žádostí stěžovatele zabývat, i kdyby ji takto posoudil. Stěžovatel tak má za to, že žalobce nemohl být jeho postupem zkrácen na svých právech a že postupoval správně, když předmětnou větu obsaženou v odvolání posoudil jako prostou odvolací námitku a jako s takovou se s ní vypořádal.

[9] Závěrem stěžovatel zmínil, že pokud by se Nejvyšší správní soud ztotožnil s krajským soudem v tom, že žalobce skutečně požádal o navrácení v předešlý stav, pak tím, že o žádosti nebylo formálně rozhodnuto usnesením, nebyl žalobce ještě zkrácen na svých právech, neboť jeho námitka byla věcně posouzena, přičemž je zcela zjevné, že žádost je bezpředmětná, resp. nesplňuje zákonné podmínky a nemohlo by jí být vyhověno.

pokračování

[10] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 3. 2014, č. j. 58 A 23/2013 – 26, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[11] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnankyně s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[13] Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolává důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[14] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Podle § 37 správního řádu, *podání je úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno.*

[17] Podle § 41 odst. 1 správního řádu, *navrácením v předešlý stav se rozumí prominutí zmeškání úkonu, který je třeba provést nejpozději při ústním jednání nebo v určité lhůtě, nebo povolení zpětvzetí nebo změny obsahu podání, kterou by jinak nebylo možno učinit.*

[18] Podle odst. 2 téhož ustanovení, *požádat o prominutí zmeškání úkonu účastník může do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok.*

[19] Podle odst. 4 správní orgán *promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.*

[20] Podle § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.*

[21] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení otázky, zda odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně obsahovalo žádost o navrácení v předešlý stav, konkrétně pak žádost o prominutí zmeškání úkonu ve smyslu § 41 správního řádu. Stěžovatel ostatně v kasační stížnosti v první řadě namítal, že z kontextu odvolání žalobce plyne, že neobsahuje žádost o prominutí zmeškání úkonu, a to i přesto, že je v něm výslovně odkázáno na § 41 odst. 4 správního řádu.

[22] Žalobce své odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně odůvodnil takto: „*správní orgán využil mé nepozornosti, kterou jsem si způsobil zejména tím, že na přelomu roku jsem byl na tom zdravotně špatně, což mělo za následek, že jsem se ke jednání, které bylo stanoveno na den 2. 1. 2013 ve 14:30 nedostavil a ani řádně jsem se předem neomluvil. Za žádoucí považuji sdělit, že předvolání obsahovalo další tři náhradní termíny, a to 4. 1., 7. 1 a 9. 1. 2013. Obsah předvolání jsem prvotně pochopil tak, že se mohu jednání zúčastnit v kterémkoliv stanoveném datu. Nevšiml jsem si v pozvánce, že jednání ve věci bylo stanoveno již na 2. 1. 2013 ve 14:30 hodin, protože toto datum bylo v předvolání uvedeno v textu předvolání a já si jej nepovšiml. Poté se mi můj zdravotní stav zhoršil a musel jsem navštívit lékaře, který mi nasadil antibiotika a doporučil mi klid na lůžku. Tuto skutečnost jsem Vám okamžitě dne 4. 1. sdělil mailem a dodatečně Vám to bylo mými rodiči později odesláno i s potvrzením od lékaře. Následně poté správní orgán dne 2. 1. 2013, když jsem se ve stanovenou dobu k ústnímu jednání nedostavil, aniž bych se řádně předem omluvil, vydal neprodleně rozhodnutí, kterým jsem byl uznán vinným a zároveň sankcionován. Na jedné straně uznávám své pochybení, ale na straně druhé nemohu se správním orgánem plně soublasit, neboť v předmětném předvolání k ústnímu jednání nebylo uvedeno, kdy správní orgán stanoví termín k seznámení se s důkazními prostředky, což považuji za důležité, neboť i v případě mé nemoci bych na základě plné moci ve smyslu ust. § 33 správního řádu pověřil zmocněnce, aby se tohoto úkonu zúčastnil za mne. Na základě uvedeného proto požaduji správní orgán, aby mi ve smyslu ustanovení § 41 odst. 4 správního řádu prominul zmeškání úkonu, neboť se domnívám, že překážkou byly mé závažné zdravotní důvody, se kterými jsem se potýkal. Taky chci poukázat na skutečnost, že jako obviněný mám ve smyslu § 73 odst. 2 přestupkového zákona právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mi kladou za vinu a k důkazům o nich, na základě čehož správní orgán rozhodl. Sám mám totiž zájem, aby mi byl přestupek náležitě a objektivně prokázán.“*

[23] Z obsahu odvolání žalobce je zřejmé, že se týká neúčasti žalobce u ústního jednání konaného dne 2. 1. 2013 v rámci řízení před správním orgánem prvního stupně. Žalobce svou neúčast u tohoto jednání omlouval zdravotními důvody, na které posléze poukázal také v souvislosti se svou žádostí o prominutí zmeškání úkonu ve smyslu ustanovení § 41 odst. 4 správního řádu. Dále je třeba uvést, že žalobce konkrétně neuvedl, prominutí zmeškání jakého úkonu se vlastně domáhá, ani neučinil nic, z čeho by bylo možné toto dovodit (k odvolání žalobce žádné další podání/úkon přiloženo nebylo). S ohledem na výše uvedený obsah odvolání, které je v souladu s § 37 správního řádu třeba posuzovat podle jeho skutečného obsahu, tak má Nejvyšší správní soud za to, že byt' žalobce v odvolání poukázal na ustanovení § 41 odst. 4 správního řádu a uvedl, že žádá o prominutí zmeškání úkonu, ve skutečnosti se nejednalo o žádost o prominutí zmeškání úkonu ve smyslu tohoto ustanovení správního řádu, ale pouze o argumentaci spadající pod odvolací námitku týkající se ústního jednání konaného v nepřítomnosti žalobce zapříčiněné jeho údajnými zdravotními potížemi. Žalobce tedy věcně žádal stěžovatele, aby zrušil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť podle názoru žalobce nebyly dány důvody pro projednání přestupku v jeho nepřítomnosti, a byl tak porušen § 74 odst. 1 zákona o přestupcích.

[24] Nejvyšší správní soud v této souvislosti dodává, že i kdyby správní orgán dospěl k závěru, že odvolání žalobce obsahuje žádost o prominutí zmeškání úkonu, nemohl by se s ohledem na již zmíněnou skutečnost, že žalobce neuvedl, prominutí jakého konkrétního úkonu se jeho „žádost“ týká, ani žádný zmeškaný úkon s „žádostí“ nespojit, takovou žádostí zabývat s ohledem

pokračování

na § 41 odst. 2 správního řádu, podle kterého je třeba s požádáním o prominutí zmeškání úkonu spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá.

[25] Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje se stěžovatelem, že z pouhého odkazu na příslušné zákonné ustanovení či jeho citaci nelze dovozovat, že jde o žádost podle tohoto ustanovení, když obsah podání tomu neodpovídá. Nejvyšší správní soud k tomu uvedl v rozsudku ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013-28: „*Povinnost správního orgánu hodnotit podání podle jeho obsahu však rozhodně neznamená, že by správní orgán měl oprávnění nebo dokonce povinnost bez dalšího podsouvat účastníkovi řízení tvrzení, námitky, návrhy nebo argumenty, které jeho podání vůbec neobsahuje. Správní orgán není oprávněn domýšlet, co účastník asi chtěl nebo mohl chtít učinit.*“ Námitce stěžovatele, podle které z obsahu odvolání žalobce nevyplývá, že by obsahovalo žádost o prominutí zmeškání lhůty, je proto třeba přisvědčit, stejně jako jeho závěru, že žalobce nemohl být jeho postupem zkrácen na svých právech a že stěžovatel postupoval správně, když se s poukazem žalobce na § 41 odst. 4 správního řádu vypořádal jako s odvolací námitkou.

[26] Ke zdravotním důvodům, jimiž žalobce omlouval svou neúčast u ústního jednání dne 2. 1. 2013, Nejvyšší správní soud (již nad rámec posouzení stížnostních námitek) uvádí, že žalobce dne 4. 1. 2013 zaslal správnímu orgánu prvního stupně e-mailem scan lékařské zprávy ze dne 4. 1. 2013 vystavené MUDr. J. S., neurologem, v níž je uvedeno, že v posledních dnech prochládl a došlo ke zvýraznění bolestí bederní páteře a scan výměnného listu - poukazu z téhož dne, vystaveného MUDr. R. P., praktickým lékařem, v němž je uvedeno, že od 2. 1. 2013 je léčen pro zánět průdušek s teplotami a je nutný klid na lůžku. Skutečnosti uvedené v těchto dokumentech se však liší do té míry, že nepůsobí příliš důvěryhodně. V této souvislosti je dále třeba uvést, že žalobce v odvolání uvedl, že termín 2. 1. 2013 v předvolání přehlédl. Nepozornost žalobce však není důležitý důvod ve smyslu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, pro který by bylo možné jeho neúčast u jednání omluvit. Své tvrzení uvedené v omluvě ze dne 7. 1. 2013, že od 28. 12. 2012 trpěl horečnatými stavy a zánětem průdušek a dne 2. 1. 2013 byl nucen vyhledat lékařskou pomoc, žalobce nijak nedoložil (ve správním spise se nenachází žádná lékařská zpráva z tohoto dne, pouze již výše uvedené scany lékařské zprávy a výměnného listu – poukazu ze dne 4. 1. 2013). Nejvyšší správní soud proto s ohledem na nesrovnalosti v tvrzeních žalobce týkajících se jeho zdravotního stavu a s přihlédnutím k níže uvedenému způsobu, jakým opakovaně omlouval svou neúčast u jednání v období od září do listopadu 2012, považuje omluvy žalobce za nedůvěryhodné a účelové. Nejvyšší správní soud tak má za to, že správní orgán prvního stupně postupoval v souladu s § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, když věc projednal v nepřítomnosti žalobce, neboť žalobce se k předmětnému jednání nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

[27] Lze jen dodat, že z obsahu správního spisu je patrné, že správní orgán prvního stupně se k žalobci choval velice vstřícně a velkoryse, když v období od září do listopadu 2012 akceptoval pouze na základě II. dílu rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vystaveného dne 22. 8. 2012 pět omluv žalobce z ústních jednání (termíny těchto jednání byly stanoveny na den 22. 8., 21. 9., 18. 10., 31. 10., 7. 11., 14. 11. a 28. 11. 2012). To platí tím spíše s ohledem na skutečnosti, které správnímu orgánu prvního stupně v odpovědi na jeho dotaz ze dne 10. 12. 2012 sdělil lékař (MUDr. J.S.), který uvedené rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vystavil. Tento lékař v přípisu ze dne 12. 12. 2012 uvedl, že vystavená pracovní neschopnost byla ukončena na základě sdělení Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 30. 10. 2012, č. j. 48004/130/6323/2012. Dále uvedl, že žalobce se dostavil ke kontrole dne 30. 8. 2012 a 10. 9. 2012, od té doby o něm nemá žádnou zprávu a předpokládá tedy, že jeho zdravotní stav je již podstatně lepší a pominuly i důvody k vystavení pracovní neschopnosti. Zdravotní důvody

omlouvající žalobce z účasti na jednání tedy nebyly prokázány již v případě jednání nařízeného na den 21. 9. 2012, jak na to případně poukázal krajský soud.

[28] Do značné míry podobnou věc posuzoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 2. 2006, č. j. 1 As 19/2005-71. V tomto rozsudku uvedl, že správní orgán, který projednal přestupek žalobce v jeho nepřítomnosti, protože se žalobce bez řádné omluvy k ústnímu jednání nedostavil, neporušil ani právo žalobce vyjádřit se k podkladům rozhodnutí: „*Sám žalobce se tak svojí neúčastí na ústním jednání, zbavil svého práva na veřejné projednání věci, ještě před vydáním rozhodnutí, kde mohl navrhnout důkazy, podávat další návrhy a vyjadřovat se ke všem okolnostem, které se mu kladly za vinu. Ze správního spisu se podává, že skutková zjištění byla provedena tak, že nebylo pochybnosti o průběhu přestupku, z podkladů shromážděných ve správním spise tak mohl správní orgán vycházet, neboť tyto nebudily pochybnosti, ani se nejevily rozpornými. V daném případě správní orgán postupoval v souladu s ustanovením § 74 přestupkového zákona, dal stěžovateli reálnou možnost vyjádřit se ke skutečnostem, na nichž následně postavil svoje rozhodnutí. Poskytnutí reálné možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí při ústním jednání je třeba přitom chápat jako možnost, která je dána účastníkovi správního řízení v jeho závěrečné fázi před vydáním rozhodnutí, poté, co jsou shromážděny podklady pro rozhodnutí. Jak Nejvyšší správní soud již shora uvedl, smyslem citovaného ustanovení je totiž umožnit účastníkovi řízení, aby mohl uplatnit své výhrady, příp. učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci.*“

[29] Z výše uvedeného vyplývá, že závěr krajského soudu, že součástí odvolání žalobce je žádost o prominutí zmeškání lhůty podle § 41 odst. 4 správního řádu, o níž správní orgány opomenuly rozhodnout, není správný.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[30] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížností napadené usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, neboť zde je dán důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. – nesprávné právní posouzení věci.

[31] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Na krajském soudu tak bude, aby se věcí znovu meritorně zabýval a vycházel přitom z toho, že v odvolání žalobce není obsažena žádost o prominutí zmeškání lhůty podle § 41 odst. 4 správního řádu.

[32] V novém rozhodnutí ve věci městský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. července 2014

JUDr. Jíří Palla
předseda senátu